

lertid tror jeg allerede nu at turde sige, at jeg anser det for overmaade tvivlsomt, om denne Bessjendtgjørelse paa nogen Maade kan siges at hidrøre fra Lotteribesthyrelserne. Jeg tror det ikke; det er vistnok en dem aldeles uvedkommende privat Forretning, som har givet sig Navn af „De forenede Lotterier“ eller Sligt, som har udsendt disse Cirkulærer. Jeg tror neppe, at Cirkulæret hidrører fra Lotteribesthyrelserne selv eller fra Nogen, som de kunde siges at være ansvarlige for paa den Maade, at man deraf vilde kunne tage Anledning til at berøve dem de Bevillinger, som de nu have, og som jo udløbe om 2 à 3 Aar. Jeg skal derfor gjentage, hvad jeg oftere har sagt, nemlig at, naar man overhovedet vil have Industrilotterier, anser jeg det for umuligt ganse at undgaa, at der drives det Misbrug, at man istedetfor Gevinster lader Spillerne tilflyde Penge. Det eneste radikale Middel derimod er efter min Mening at ophæve Industrilotterierne, og dette Spørgsmaal vil, som sagt, komme til at foreligge, saa snart som de nu gjældende Bevillinger expires, hvilket jo ikke vil vare saa længe, nemlig kun til Aaret 1886. Dernæst skal jeg gjøre en Bemærkning i Anledning af, hvad en anden æret Rigsdagsmænd (H. B. Jensen) udtalte, idet han nemlig hittede Tvivl om, hvorvidt det var stemmende med Børnepligtsloven, at den nye kongelige Anordning om Bedømmelsen af det værnepligtige Mandstabs Tjenestedygtighed ned sætter Høidemaalet fra 61 til 60 Tommer. I den Henseende skal jeg blot bemærke, at det vistnok maa bero paa en Misforstaaelse, naar man har kunnet betragte det endog blot som værende tvivlsomt, at Administrationen havde Beføjelse til at bestemme Sligt. Der staar nemlig — hvad de Herrer ville kunne overbevise sig om — i Børnepligtsloven kun, at for at den Værnepligtige skal kunne anses for tjensdygtig til egentlig Krigstjeneste, skal der ikke kunne fordres en større Høide end 61 Tommer. Det Gæste, som Loven indeholder, er altsaa en Maximumbestemmelse. Det, som Loven vil forbyde, er, at Administrationen spænder Jordringen til Høidemaalet op og derved maaft bevirker, at en stor Del af Befolkningen undgaar Børnepligten. Hensigten med den onitalkte Bestemmelse har været at hindre Administrationen i at stille større Jordringer til Høidemaalet, men i Børnepligtsloven staar der ikke Nogetsomhelst om, at der skulde være noget til Hinder for at gaae ned under de 61 Tommer, og da navnlig til 60 Tommer. Jeg tror derfor ikke, at man maa nævne dette som et Spørgsmaal, der kan være tvivlsomt, thi hvis der er noget Tilfælde,

hvor en Lovs Bogstav er klar, og hvor det, man faaer ud af Lovens Bestemmelse, fuldkommen vel stemmer med Meningen, saa tror jeg, dette gjælder her. — Foraa vidt som en anden æret Taler (Bajer) gjorde nogle Bemærkninger angaaende det Uheldige i, at Straffeanstalterne konkurrerede med de frie Arbeidere paa flere Omraader, da skal jeg dertil bemærke, at dette er et Spørgsmaal, som jeg mindes for et Par Aar siden har været Gjenstand for Forhandling mellem Finantsudvalget og mig. Det er jo i og for sig ønskeligt, at de ikke konkurrere med dem, men det er meget vanskeligt at undgaae, at de komme til at gjøre det, enten direkte eller indirekte. Direkte kan der ikke godt være Tale om nogen synderlig Konkurrence af denne Art, thi det er jo kun meget Lidt, som tilvirkes af Straffeanstalterne selv og forhandles for deres Regning. Det, som er Hovedsagen i denne Henseende, er, at Arbeidskraften i Horsens Tugthus er bortleiet til en privat Entreprenur, men denne private Entreprenur — det maa vel erindres — driver ikke sin Virksomhed alene ved Hjælp af det tvungne Arbeide, som Fangerne udføre, men ogsaa paa anden Maade, og hans Virksomhed er jo i det Hele taget en stor Virksomhed, som ikke drives ved almindelige Væve, men derimod ved Maskiner. Jeg kan derfor ikke tro, at den Omstændighed, at han har Tugthusets Arbeidskraft tilleie, kan sætte ham istand til i nogen væsentlig Grad at underjælle Andre; men ialtfald tror jeg ikke, at han gjør det, thi jeg tror ikke, at han behøver det. Jeg kan derfor ikke tro, at denne Virksomhed — og dette er jo det Vigtigste, som i den Henseende kan fremdrages for Straffeanstaltens Vedkommende — kan udøve nogen for det frie Arbeide videre trykkende Konkurrence, men forøvrigt er jo dette Spørgsmaal om Konkurrencen mellem Straffeanstalterne og de frie Arbeidere et meget stort Spørgsmaal, som man har havt Bryderi med allevegne, og det er ikke mig bekendt, at man egentlig nogetsteds er kommen til en tilfredsstillende Løsning deraf. Det er jo nemlig klart, at man maa sysselsette Fangerne med nyttigt Arbeide. Det, at sysselsette Fangerne med unyttigt Arbeide, hvilket man paa nogle Steder har gjort, blandt andet maaft ogsaa for ikke at opstille denne Konkurrence, er Noget, som allevegne er blevet forkastet som et for Fangerne fuldstændig demoraliserende System, og naar Fangerne skulde sysselsettes med nyttigt Arbeide, saa vil det jo være vanskeligt at sørge for, at de ikke paa en eller anden Maade, direkte eller indirekte, kommer til at drive Konkurrence